

baby's. Per ongeluk, zo gebeurd, was ik beland in dit armzalige gezin. Maar op een goede dag zou een grote auto voor de deur staan, wist ik. Een chauffeur zou de zich vergapende buurtkinderen verjagen voor hij de passagier laat uitstappen, de man die me zou komen halen, eindelijk: mijn echte vader.

5

Vijf.. vier.. drie.. twee.. een.. gaan. Ik reageer op het stoplicht voor fietsers, niet op het gewone licht, trek een fractie harder op dan de Porsche 911 rechts van me, schakel laat door, voeg in en sluit honderd meter verder als eerste aan in de file op de Stadhouderskade. Het ventje in de Porsche toetert opgewonden, quasi-verbolgen over gevaarlijk rijgedrag.

Er is geen doorkomen aan. Een gemeenteambtenaar heeft ook hier wegwerkzaamheden gepland, die natuurlijk de komende maanden zonder enige haast worden uitgevoerd door een malafide aannemer en zijn bezopen Poolse arbeiders. Ik zou bijna overwegen de fiets te nemen naar mijn werk, maar dat doen we niet: ik heb een auto gekregen, dus zal ik hem gebruiken. Maakt niet uit dat het met de fiets aanzienlijk vlugger is. De altijd aanwezige kans op regen is evenmin de reden. Op een bepaald moment ga je gewoon niet meer op een fiets naar je werk. Het is een potsierlijk en typisch Hollands fenomeen dat een minister of zelfs de premier zich op zo'n ding laat zien, als demonstratie van 'kijk mij eens gewoon zijn'.

Op de gracht, vlak voor kantoor, staat een DHL-mannetje doodgemoedereerd te lossen. Fuck, achteruit kan niet meer, ik ben ingesloten, maar wat maakt het eigenlijk uit: ik ben toch al bijna een half uur te laat. Tijd voor een sigaret. Binnen mag ik niet meer roken, sinds een paar secretaresses de bank bedreigd hebben de arbodienst erbij te halen.

Iets later parkeer ik in de garage onder kantoor. Met moeite,

want Van Zuylen heeft zijn Range Rover gedeeltelijk in mijn vak gezet. Dat doet-ie zeker twee keer per week.

Ratelaer Van Twist is een kleine bank, die zich vooral bezighoudt met private banking: het beheren van het vermogen van rijke mensen. Het is ook een chique bank, zeker naar Nederlandse maatstaven. Ronald, mijn baas, hoor ik regelmatig tegen potentiële klanten verkondigen: ‘We zijn de oudste bank van het land, opgericht in 1838.’ Geen idee hoe hij daarbij komt: de bank is in 1895 opgericht door Ratelaer en Van Twist, twee heren die rijk waren geworden van de handel met Nederlands-Indië, en daarna nog veel rijker werden met hun bank. Ratelaer Van Twist heeft één vestiging, aan de Herengracht in Amsterdam, in een prachtig pand, te groot voor de veertig man die er werken. Onlangs is de bank overgenomen door de Engelse reus Brown & Jones. Niemand begrijpt waarom. Er veranderde in ieder geval weinig, zelfs onze naam bleef hetzelfde.

Ik ben Senior Private Banker. Op mijn kaartje staat ook dat ik Deputy Head of the Wealth Management Department ben, nummer twee van de afdeling dus. Dat lijkt meer dan het is als je weet dat de afdeling uit elf man bestaat – vier private bankers, vier vermogensbeheerders en drie assistants –, maar je hoort mij niet klagen.

Wij van Wealth Management moeten rijke mensen rijker maken, zo simpel is het. Of nog simpeler: wij moeten Ratelaer Van Twist rijker maken. Dat gaat niet altijd gelijk op: klanten (cliënten) kunnen geld verliezen als zij verkeerde dingen doen met hun geld – weliswaar op ons advies, maar als het niet goed gaat komt het goed uit te zeggen dat zij het doen. De bank wint altijd. De kunst is hun portefeuille zo vaak mogelijk rond te laten gaan: van aandelen naar obligaties, dan naar *structured products*, via een hedgefonds en wat *real estate* terug naar een fonds. Elke transactie levert de bank een *fee* op. Eigenlijk levert elke handeling de bank geld op. Even bellen met klanten om te vragen hoe

het gaat? De klant betaalt. Een klant vertellen dat we een nieuw beleggingsproduct hebben? De klant betaalt. Zelfs de telefoonkosten worden doorberekend. Dat merkt de klant alleen niet, daarvoor is die te rijk.

‘Goeiemorgen vrienden, zijn jullie weer gewoon zonder mij begonnen vanochtend?’

‘Joh. Kom je ook eens werken?’ smaalt Trommel, een man zonder voornaam. Hij heeft de reputatie de grappenmaker van het kantoor te zijn, maar die maakt hij vermoedelijk als ik er niet ben.

‘Nieuwe das, Trommel?’ Hij beweert de grootste Disney-dasencollectie in Nederland te hebben. Vandaag draagt hij Goofy.

‘Je bent laat, Hugo,’ zegt Ronald, het hoofd van de afdeling.

‘Baas, je wist toch dat ik vanochtend mijn inentingen moest halen?’

‘Nee, dat is me ontgaan. Had je het aan Gaby doorgegeven?’

‘Ik heb het jou gemaïld, denk ik, een paar weken geleden. Ik moet nog twee keer, voor naprikken. Doet best pijn.’

‘O, nou doe dan maar rustig aan vanochtend.’

‘Gaby, nieuw truitje? Leuk!’ Aan haar schuldige blik zie ik dat er alweer kwaad gesproken is over mij en dat zij me niet verdedigd heeft – wat ze wel zou willen. En zou moeten: ik betaal haar maandelijks uit eigen zak honderdvijftig euro om mij te vertellen wat er over mij geroddeld wordt.

‘Goeiemorgen, Van Zuylen.’

Van Zuylen reageert niet.

‘Je zult ook werken met Diderick van Zuylen,’ had Ronald tijdens de kennismakingsgesprekken gezegd. ‘Hij is van adel.’ Hij zweeg even. ‘Het bijzondere van Diderick is dat hij zich er niet op laat voorstaan. Hij werkt gewoon, net als iedereen.’

Na een paar dagen kreeg ik in de gaten dat Van Zuylen, eind veertig, kaal en dik, vooral heel bijzonder is omdat hij helemaal niets uitvoert. Ongegeneerd speelt hij hele dagen golf op zijn

computer, de volle achttien holes. Daar kan ik nog wat van leren – dat is dan ook niet wat mij aan hem stoort. Wel het arrogante van de man, zijn superieure houding tegen Gaby en Trommel, het onderdanige dat hij opwekt bij Ronald. Na de lunch zit hij vaak te winden in zijn stoel, ongegeneerd. De jonkheer mag alles.

De verhoudingen binnen de bank zijn toch al duidelijk en traditioneel: er zijn *hunters* en *farmers*, net als vroeger in primitieve samenlevingen. De ene man kwam aan het einde van de dag terug met een beer over zijn schouder, de ander had de akkers geploegd en de gewassen verzorgd. Zo ook bij de bank: de private bankers moeten het geld naar binnen sleuren, wat de vermogensbeheerders vervolgens telen.

Ik durf te stellen dat ik goed ben in mijn vak. Het blad *Money Talks* heeft me al twee jaar in hun Top 5 van Beste Private Bankers opgenomen. ‘Hugo Stadman – *rainmaker*’, stond de laatste keer paginagroot boven mijn foto. Ik heb Gaby tien exemplaren laten kopen. Eén voor de directeur van Ratelaer Van Twist, drie voor mijn belangrijkste concurrenten, drie voor mij en drie voor mijn collega-hunters, al verdienen die nauwelijks die titel: mijn baas schiet al lang niet meer met scherp, Van Zuylen schiet liever in het weekend op konijntjes en Trommel heeft een puddingbuku, terwijl ik jaag op *The Big Five*.

Ach, zo ingewikkeld is het allemaal niet: ouwehoeren met mensen tijdens een of ander liefdadigheidsdiner voor een museum, veel bellen, beetje surfen langs financiële sites en blogs, CNBC in de gaten houden en de krant lezen. Krijg ik ook nog eens bijzonder goed voor betaald. Zeker als je bedenkt dat de bank-cao heeft bepaald dat een jaar bestaat uit veertig weken en een week uit zesendertig uur – waarvan ik er gemiddeld twintig op kantoor doorbreng.

Zo doe ik dat al jaren. Zo nu en dan laat ik bij mijn headhunter vallen dat ik beschikbaar ben. Hij kan mij weer ergens wegzetten en incasseert een *fee* ter grootte van mijn halve jaarsalaris. Ikzelf word er ook nooit minder van. De transfer naar Ratelaer

Van Twist, een maand of negen geleden, leverde me tien procent meer salaris op, een Audi A5 2.0 *Tfsi Quattro* en de positie van Deputy Head.

Als ik er zo eens over nadenk, doe ik het uitstekend: ik maak iedereen in mijn buurt rijker.

6

‘Beste mensen, ik ga weer.’ Het is een uur of vijf, ik vind het mooi geweest.

‘Wat ga je doen?’ vraagt Ronald.

‘Show van Pino d’Agostini, voorjaarscollectie, in het Amstel Hotel, op uitnodiging van mevrouw Löwenbrau.’

‘Wat cool,’ zegt Gaby, ‘ik wou dat ik met je mee kon.’

‘It’s a dirty job, but someone’s got to do it. Ik zal een jurkje voor je meenemen.’

‘Koop er voor jezelf ook een, voor in het weekend,’ gromt Trommel. Van Zuylen kijkt op van zijn golfspel en lacht hard.

De show van Pino verlaat ik na één glas champagne en ik snelwandelen naar het casino. Niet het Lido, het staatscasino, daar vind ik niets aan. Ik mag er bovendien niet meer naar binnen sinds ik vorig jaar op de vuist ben gegaan met een Ier. Hij pakte tot twee keer toe mijn gewonnen fiches. De Ier mocht blijven – blijkbaar een grotere speler. Tegenwoordig ga ik naar een klein casino op de Wallen, illegaal, in de achterkamer van een café.

‘Zo directeur, gedraag je je een beetje vandaag?’ Mijn das doe ik weliswaar af zodra ik de bank verlaat, maar voor de rest is aan alles te zien dat ik niet in de bouw werk.

‘Als jullie een keertje niet valsspelen, komt het allemaal goed,’ zeg ik koeltjes.

De stierennek van portier Mario spant zich. Zo is ons ritueel: ik daag uit, Mario op de kast, wil iets terug zeggen, weet niet wat

en geeft me in plaats daarvan een net te harde duw als ik langs hem het gokhol binnen loop.

Dat het vijf uur 's middags is, kun je hier alleen afleiden uit het kleine aantal spelers rond de roulettetafel. Er zijn geen ramen, het is er altijd even warm, altijd hetzelfde licht van de wandlampjes met de kanten kappen. Bilic, de Servische eigenaar, heeft goed opgelet in Las Vegas. Mensen moeten geen besef van tijd hebben: zo blijven ze spelen.

'Kun je dit klein maken?' vraag ik de croupier. Mijn handen trillen nu al.

Met een stapel fiches ga ik zitten. Links naast me zit een dikke Chinees, rechts een vrouw van een jaar of veertig, met rood haar en een mierzoet parfum. Waar zij vandaan komt, is me niet duidelijk, want ze zegt niets. Iedereen zwijgt, behalve de croupier, die de gevallen nummers noemt. Het plaatsen van de inzetten doen de mensen zelf, tenzij het te ver aan de andere kant van het *tapis* is, dan harkt de croupier behendig en gedecideerd de inzet over het groene vilt op de goede plaats.

'*Carré*, acht tien, voor meneer.' Op de achtergrond verstoort Sky Radio elk uur Bilic' illusie van tijdloosheid met het nieuws.

Ik speel telkens tien euro op het zero-spel.

'Veertien, *rouge, pair et manque*,' zegt de croupier, toonloos en uitgestreken alsof het Monaco is, al hoor je zijn Mokums accent.

De Chinees is behoorlijk aan het winnen, als enige aan tafel. Je merkt niets aan hem, onbewogen incasseert hij de stapels fiches. 'Ik wil meer pinda's,' is het eerste wat hij zegt, na een klein half uur. De dikke, goud beringde vingers van zijn rechterhand hebben non-stop gegraaid in het bakje dat tussen hem en mij in staat.

'Kun je dit klein maken?' vraag ik weer.

De vrouw naast me steekt om de paar minuten een sigaret op, van een onbekend Oost-Europees merk, die ze na een trekje of drie weer uitmaakt. Niet in de asbak, die op tafel staat, maar op de grond. Met de zool van haar pump draait ze de peuk uit.

'Eenendertig, *noir, impair et passe*.'

Even later zet Mario een nieuw bakje neer; hij is behalve portier ook barman.

Mijn buurvrouw verliest in hetzelfde tempo als ik, alleen is haar inzet hoger. Zweetdruppeltjes parelen op haar voorhoofd.

'Elf, *noir, impair et manque*.'

Dit zogenoemde zero-spel speel ik sinds een paar jaar. Er bestaat geen winnend systeem. *Martingale*, quite of dubbel, en *Fibonacci*, een variant daarop, zijn theoretisch het beste, maar ook feilbaar doordat casino's een maximale inzet hebben bepaald. Met het zerospel hoop ik te profiteren van de menselijke factor in het spel. Want croupiers, goeie tenminste, kunnen het balletje mikken. Dat is valsspelen en daarom streng verboden, maar uit verveling doen ze het niettemin. Ze mikken het liefst op de nul, dus speel ik de nul en cijfers daar omheen. Vaak win ik. De eerste weken bij Bilic zelfs heel veel. Misschien heeft de croupier op zijn falie gekregen van de baas, maar de laatste tijd is het hommeles.

'Elf, *répétition*.'

Adrenaline giert door mijn lichaam, een kick die ik niet langer dan een paar dagen kan missen, al sinds mijn dertiende. Toen gokte ik in de fruitautomaat in de snackbar met geld dat ik thuis gejat had uit de spaarpotten, nu speel ik roulette in een casino met geld dat ik verdien aan het spaargeld van adellijke weduwen.

'*Faites vos jeux*.'

Ik zie het ivoren balletje de rondjes draaien en dalen, langzaam, dalen, nog een rondje, *rien ne va plus*, dan maakt het contact met de ijzeren bak met de nummers, *pats*, het krijgt een tik, valt in een bakje, zeven? Nee, het stuitert door, via de vier blijft het even, even? lijkt wel een paar minuten, hangen tussen eenentwintig en twee, valt-ie?

'Drieëndertig, *noir, impair et passe*.'

De vrouw heeft haar pumps uitgedaan. Na een haal of drie gaat opnieuw een sigaret naar de grond en haar zwartgekouste voetjes maken de draaiende beweging om het ding te doven,

automatisch – het zou pijn moeten doen, maar ze geeft geen krimp.

Ik heb nog geen euro gewonnen.

‘Kun je dit klein maken?’

Een kwartier later vertrek ik. Het zontje van Bilic, dat meestal aan een tafeltje in een hoekje van het verder lege café zit te niks, geef ik vijf euro. Een eenzaam kind gaat me aan het hart, bovendien brengt het geluk voor de volgende keer. Mario krijgt geen cent.

In mijn Zwarte Boekje noteer ik die avond: *Mijn schuld bij Bilic is per heden zesduizend euro.*

7

Het is vandaag exact drie jaar geleden. Toen was het een vrijdag en misschien heeft die dag in gedachten een fantastische vlucht genomen, maar in mijn herinnering was het niet minder dan magisch. Een dag dat je de lente ruikt, dat de zon schijnt, maar het niet té warm is. Een dag dat de serveersters tijdens de lunch ongegeneerd met je flirten, een dag dat je in de auto met je vingers knipt en de lichten op groen springen, een dag dat je ijzersterk bent. Zo’n dag was het toen ik Anna ontmoette.

Ik zag haar voor het eerst in Club Zoo. We waren op jacht, Rafael en ik, hongerig omdat we de avond ervoor niets hadden gevangen. Het was al laat, de tent bomvol, de dj op dreef en de party people dansten, stampten en stoomden in de hoogste versnelling, hyperactief op adrenaline, drank, coke en pillen.

Vanaf de balustrade scanden we de dansvloer.

‘Man, wat is die heerlijk,’ zei ik.

‘Wie?’ vroeg Rafael.

‘Die links van die knul met dat belachelijke petje. Ze danst met een vriendin.’

‘Nee, ze danst met die lul met dat petje.’

‘Ja, die.’

‘Da’s Anna de Rijke. Ja, die is top.’

Ik trok me terug in de wc, googelde Anna uitgebreid op mijn telefoon, nam een grote snuif en spoedde me naar de dansvloer.

We dansten, dronken en praatten. Het was prachtig, het ging vanzelf – al hielp het uiteraard dat ik mijn net opgedane kennis over haar op strategische momenten kon inzetten.

Het was dan ook volkomen vanzelfsprekend dat we een paar uur later samen de club uitliepen, dat zij bij mij achterop de fiets zat, op weg naar haar huis. We raceten door de stad, slalommend langs taxi’s en trage fietsers, steeds harder en harder, en natuurlijk gingen we niet onderuit op de tramrails, want zo’n dag was het niet.

Toen ik de fiets in het rek voor haar deur parkeerde, was mijn bovenlijf ontbloot. Anna, ook niet meer helemaal aangekleed, stond met haar T-shirt en mijn overhemd in haar hand en een grijns op haar gezicht ongeduldig te wachten in de deuropening. We haalden haar verdieping niet. In het trappenhuis hadden we voor het eerst seks. En even later lagen we, zoals dat heet, een beetje moe maar voldaan in haar bed, haar hoofd op mijn borst. Door het open raam hoorde ik al af en toe een vogel, binnen klonk alleen onze ademhaling. De mijne, de hare, alsof we om beurten een schep namen van een grote kom luchtsoep.

Het begin was weergaloos. We gingen naar de film, het strand, Parijs, New York en vooral heel veel uit. Er was nauwelijks tijd om te werken, geen tijd om te slapen: verliefdheid creëerde een perpetuum mobile dat alleen maar af en toe met coke moest worden aangewakkerd. Na twee maanden gingen we samenwonen, nog een maand later kochten we een hondje, Douwe, een Jack Russell. ‘Onze liefdesbaby,’ zei Anna, maar het rotbeest luisterde

alleen naar haar. We waren het koningskoppel, overal werden we uitgenodigd, de stad was van ons.

Een jaar later keerden we terug op aarde. Ziekte van Pfeiffer hield mij thuis en doordat Anna voor haar modellenwerk steeds vaker naar het buitenland moest, zat ik soms een week alleen met Douwe.

En ineens, op een zondagavond in juli, twee jaar geleden, was het voorbij.

Ons gezamenlijk leven bleek heel simpel te verdelen. Vrienden werden even strikt toegewezen als cd's en dvd's – Douwe was al helemaal geen twistpunt. Ik verhuisde, zij ook. En hoewel we op een steenworp afstand van elkaar gingen wonen, zag ik Anna bijna nooit meer. Heel af en toe kwamen we elkaar tegen in Club Zoo of een andere hotspot, maar vaak hoorde ik als ik binnenkwam dat zij net weg was. Of weer in het buitenland.

Wanneer ik eens een keer terugkom van een vakantie, zie ik haar vaak wel: Anna's ogen zijn gebruikt voor een cosmetica-reclame op een zuil bij Schiphol. Nu zou je denken dat die poster om de maand vervangen wordt, maar deze hangt daar al zeker twee jaar, acht bij twaalf meter, ook zichtbaar vanaf de snelweg. En bij de Surinaamse afhaaltoko zie ik haar wel eens, in de blaadjes. Volgens *Privé* was ze de nieuwe scharrel van een bekende voetballer. Een paar maanden later las ik dat die is ingewisseld voor een soapie.

Anna Memorial Day, de dag dat ik gedenk Dat Het Ooit Begon, heb ik door tot elf uur bekaterd in bed te liggen al behoorlijk ingekort. Ik meld me ziek bij de bank, neem een douche van een half uur en sleep me naar Albert Heijn, topografisch ook de hare, waar ik dralend tussen de schappen haar denk te ruiken. Van de terugweg naar huis maak ik een *sentimental journey*, langs het café waar we vaak backgammon speelden, langs ons oude appartement. Ergens verwacht ik haar elk moment tegen te komen.

‘Hi Anna.’

‘Hi Huug.’

‘Hoe gaat ’t?’

‘Gaat wel.’

Niet te uitbundig, allebei rouwend immers, als twee mensen die elkaar tegenkomen op een begraafplaats op weg naar het graf van een dierbare, bosje benzinepompbloemen in de hand – het zou de verjaardag van de overledene kunnen zijn of zoiets.

‘Waar is Douwe?’

‘Die is dood.’

‘Goh.’

‘Ja.’

‘Potje backgammon?’

En we worden halfam, maken het goed en eindigen in mijn bed, waar we een week lang niet uitkomen.

Zo gaat het niet. Weer thuis pak ik van onder de bank een foto van Anna en mij. Zwart-wit, van ons in een zwembad, ergens bij een hotel in Spanje. De foto is genomen met de zelfontspanner. Ze zette het toestel op de rand van het bad en had dan tien seconden om in het water te springen, boven te komen en mij een zoen te geven op het moment dat de foto werd genomen. Het mislukte zeker drie keer, wat Anna heel geestig vond. Op de foto zie je mij met ’n rare duikbril, Anna hangend aan m’n nek. Met een grote lach geeft ze me een natte zoen op m’n wang.

8

‘Heb je een nieuw pak, jongen?’ Hij pakt de revers en laat ze tussen vinger en duim gaan. ‘Goeie stof, mooie kleur ook. Waar komt het vandaan?’

‘Heb ik laten maken in Milaan, bij Paolo Di Bellagio.’

‘Hé, wat is dit nou?’ Willem voelt aan mijn mouw.

‘Wat is daar mis mee?’

‘Ze kunnen niet open, die knopen, hoe heb je dat nou kunnen laten gebeuren? Nou ja, misschien kan mijn kleermaker er nog iets van maken.’

Hij zwaait weer eens in de richting van een serveerster. Daarvan zijn er genoeg, drie staan met elkaar te lachen, in de buurt van een kassa, de ruggen naar de gasten.

Ik rommel wat aan mijn mouw. ‘Denk je dat die het kan fiksen?’

‘Tuurlijk. Wat jammer trouwens dat het voorbij is met die Nani.’
‘Nana.’

‘Leek me een aardig meisje. Vond Ellen ook.’

‘Willem, kom op, heb je haar horen praten?’

‘Nee, ze leest geen Plato en je moet het vermoedelijk ook niet met haar over de toestand in het Midden-Oosten hebben.’

‘Maar ik bedoel: je hebt haar accent toch wel gehoord?’

‘Ja, ach. Ik vond ’t wel schattig.’

Een van de serveersters loopt langs de tafel, Willem zwaait, maar het meisje kijkt niet en omhelst twee tafels verder een jongen alsof ze elkaar tien jaar niet hebben gezien.

‘Da’s een van de vele nadelen van democratie: iedereen is gelijk, dus iedereen voelt zich te goed om een ander te bedienen,’ zegt Willem.

‘Nana’s vader is postbode.’

‘So? Je hoeft toch niet met haar vader naar bed?’

‘Alsof jij met zoiets thuis zou kunnen komen?’

‘Zonder probleem. Mijn moeder zou ’t prima vinden. Fris bloed in de familie juicht ze toe. Als ik maar gelukkig ben.’

‘Tuurlijk,’ mompel ik.

‘Wat zeg je? Wacht.’ Hij heeft eindelijk de aandacht van een serveerster en mag iets bestellen. Willems moeder is barones. Zijn vader, vroeg overleden, kwam ook bepaald niet uit de goot. Zijn grootvader was president van de Hoge Raad en zo nu en dan leverde de familie een minister van Justitie.

‘Ik heb goed nieuws, vriend. Ik heb je voorgedragen.’

Eindelijk begint hij erover.

‘Heb ik daar ook nog iets over te zeggen?’ houd ik me stoer.

‘Je wilde toch graag, of vergis ik me?’

‘Ja, natuurlijk, lijkt me wel leuk. Nou, ga door.’

De serveerster zet twee verse jus op tafel, waarbij ze morst over het pak van Willem. Die merkt het niet, het meisje wel, maar ze loopt weg.

‘Wil je misschien eerst meer informatie? Eigenlijk wel logisch. Ik ging er van uit dat jij het mooi zou vinden omdat ik dat vind, maar dat hoeft uiteraard helemaal niet.’

‘Ja, ik ben wel benieuwd. Is het vrijmetselarij?’ Mijn online speurtocht had bitter weinig opgeleverd. Op vage samenzweringsites, waar ook beweerd wordt dat de Amerikaanse regering achter de wtc-aanslagen zat, had ik enkele vermeldingen gevonden, maar meer niet. En in een proefschrift van een Utrechtse historicus naar het ontstaan van het Koninkrijk der Nederlanden in 1813 werd in een bijzin een rol van het Rozengeenootschap gesuggereerd.

‘Nee. Ik kan je niet alles vertellen, maar de essentie van het geenootschap is dat het leiders en toekomstige leiders van het land bijeen brengt. De fine fleur, de bloem der natie.’

‘Vandaar die roos.’

‘Nee, da’s toeval.’ Willem kijkt boos: hij ziet nu ook de jus d’orange-vlek op z’n pak.

‘Wat is dat dan, de fine fleur? De adel?’

‘Nee, anders zou ik er toch niet bij kunnen zitten?’ snuift Willem. ‘Met alle respect voor mijn moeders familie, maar daar stikt het ook van de non-valeurs. En kijk naar die collega van jou, die Van Zuylen, dat is zo’n typisch doorgefokt en gedegeneerd jonkertje. Een geërfde titel stelt niets voor. Je moest trouwens eens weten op wat voor gronden die titels ooit vergeven zijn.’

‘Hoe zit dat?’ vraag ik.

‘Ze werden verstrekt aan de man die het best de vorst naar de

mond praatte. Of de grootste buit voor hem had geroofd.’

‘Dat is dus anders dan in Engeland, waar mensen als Paul McCartney, Richard Branson en Alex Ferguson in de adelstand zijn verheven.’

‘Ferguson ook? Dat is toch die voetbaltrainer van Manchester United, die man die altijd en eeuwig kauwgom kauwt met open mond? In Engeland is het verheffen in adelstand een uit de hand gelopen lintje. Maar inderdaad op grond van maatschappelijke prestaties en dat is het goeie. En zelden erfelijk. Op zich terecht, vind ik, dat die titel niet erfelijk is. Voortreffelijkheid zit niet in genen, toch? Ik geloof in *nurture*, niet in *nature*.’

Willems kostschoolengels klinkt soms potsierlijk.

‘Ik ook,’ lieg ik.

‘Ja, dat geldt inderdaad voor ons beiden,’ vervolgt Willem. ‘We hebben allebei een goede opvoeding gehad. Mijn moeder heeft me beschaving willen bijbrengen, nam me mee naar musea en concerten, met mijn ooms en mijn voogd praatte ik over politiek of literatuur. Ik hoop dat weer te kunnen doorgeven aan mijn zoon, maar het zou zomaar kunnen dat mijn kleinzoon een lapzwan wordt. Die bijvoorbeeld in Delft gaat studeren of iets dergelijks gênants.’

Voor de zekerheid onderzoek ik hem op een spoor van een lach. Zijn familie studeert al generaties in Leiden.

‘Waar ik vooral nieuwsgierig naar ben, is waarom je mij gevraagd hebt. Ik bedoel,’ herstel ik me vlug, ‘ik kan het wel zelf gaan invullen, maar hoor ’t graag van jou.’

‘Ja. Wacht even.’ De serveerster zet de borden neer. Willem houdt zijn servet angstvallig in aanslag.

‘Oké. Nou, ik heb er goed over nagedacht, want elk lid mag slechts één nieuw lid aandragen, iemand die hij het best vindt passen. Het moet een uitzonderlijk iemand zijn, iemand die echt iets betekent in de maatschappij of dat zal gaan doen. Een leider. Nu ben jij niet president van de wereld.’

‘Een kwestie van tijd.’

Bijna begin ik te eten met de verkeerde vork.
'Maar je doet het wel goed bij je bank, vind ik.'
Willem eet zijn broodje met z'n handen.
'Dank.'

'Maar belangrijker is dat... dit moet ik goed uitleggen.' Willem slaat zijn benen over elkaar. 'Volgens het Rozengenootschap onderscheidt een leider zich met hart, hoofd en handen. Een leider heeft een groot hart, is wijs en doet het goed, daar komt het op neer. Wijs ben jij natuurlijk niet altijd, maar dat je een groot hart hebt, heb je laten zien toen je mijn leven redde.'

'Ach, dat viel wel mee.'

'Nee, Hugo, dat heb ik je zo vaak gezegd: dat viel niet mee. Wat jij deed, zouden de meeste mensen niet hebben gedurfd. Jij vindt het normaal, dat tekent je, maar dat is het niet.'

Ik heb Willem leren kennen toen hij met zijn auto de Amstel in was gereden, nadat een epileptische aanval hem de macht over het stuur had ontnomen. Ik was aan het joggen, het was een koude woensdagavond in maart.

'Een ander zou er nooit in zijn gesprongen. Jij hebt mijn leven gered.'

'Jaja,' weer ik af.

'Hoe dan ook, vriend, om verder te gaan, dat is dus de reden waarom ik jou voorstel. Nu gaan ze jou checken.'

'Wat bedoel je?' Mijn schrik verberg ik slecht, Willem kijkt spottend.

'Zoals ik het zeg, het bestuur van het Rozengenootschap, de Senaat, gaat je antecedenten na. Of je geen rare frauderende kinderverkrachter bent. Doe niet zo zenuwachtig, man.'

'Ik ben niet zenuwachtig, ik vind het alleen niet zo'n fijn idee dat mensen zich met mijn zaken bemoeien. Klinkt alsof ik geschaduwd word, alsof ze mijn telefoon gaan aftappen.'

'Zal wel meevallen. Ik begrijp dat nooit, mensen die zeuren over privacyschending. Als je niks te verbergen hebt, maakt het toch helemaal niks uit?'

‘Suggereer je dat ik iets te verbergen heb?’

‘Heb ik iets verkeerd gezegd? Je lijkt Ellen wel. Sorry hoor.’

‘En hoe lang gaat de AIVD voor m’n deur posten?’

‘Weet ik veel. Ik weet niet hoe ze dat aanpakken. Ja, moet je eens horen, je bent niet verplicht, je kan me ook zeggen dat je niet wil. Maar het gaat hier niet over het lidmaatschap van een boekenclub.’

Een half uur later staan we buiten en net voor ik mijns weegs wil gaan, zegt Willem: ‘Wij hebben zoveel gemeen, jij en ik. We denken hetzelfde over dingen, hebben dezelfde achtergrond. Misschien komt het wel omdat we allebei onze vader vroeg verloren hebben. Echt, Hugo, ik vind het prachtig dat ik jou nu kan voordragen bij het genootschap.’ Hij omhelst me en onwennig sla ik mijn armen om Willems rug. ‘Zo kan die wel weer,’ duw ik ons uit elkaar. ‘Straks denken de mensen nog dat we homo’s zijn.’

9

De lift is nog altijd kapot. Als ik in het trappenhuis bijna de derde verdieping bereik, vliegt de deur op nummer vijfenveertig open en wordt iets naar me gegooid. Ik probeer weg te duiken, maar precies op mijn voorhoofd landt een groen glibberig goedje.

‘You’re slimed!’

‘Gadver, rotjoch.’ Ik pak het Slime, Jochems speeltje van de week, van mijn neus en voorhoofd en plak het op zijn haar.

‘Voor wie is dat cadeau?’ Hij wijst op het pakje dat ik onder mijn arm klem.

‘Voor mezelf.’

‘Geloof ik niet. Je koopt toch geen cadeau voor jezelf? En het zit in Intertoys-papier.’

‘Voor mijn vriendin.’

‘Die heb je niet.’

‘Als jij mijn koffertje en mijn boodschappen naar boven draagt, is het voor jou.’

‘Hoezo? Ik ben pas over vier maanden jarig. En mijn rapport krijg ik pas volgende week.’

‘Nou, dan niet.’

‘Nee, ik wil het wel! Het is toch niet weer *Kruimeltje*?’

Inmiddels zijn we de laatste twee trappen opgelopen en staan we voor mijn deur. Mijn tassen heb ik zelf moeten dragen.

‘Alsjeblieft.’

‘Heb je weer nieuw werk of zo?’

‘Nee, ik ben gewoon blij. Het is een hele bijzondere dag voor me.’

‘O.’

Driftig scheurt hij het papier, nog haastiger wanneer hij aan de doos ziet dat het een SpaceAgent is, van *SpacePolice USA*, Jochems favoriete serie. ‘Wauw, die heb ik nog niet.’

‘Wat zeg je dan, rotjoch?’

‘Dankuwel meneer.’

‘Alsjeblieft. Wil je iets drinken? Ik verkleed me even. Kan je voor mij een biertje pakken en de televisie aanzetten? Er is voetbal, op Nederland 1 denk ik. Je mag blijven kijken als je niet weer voor de verkeerde bent.’

‘Wat heb je gedaan vandaag?’ vraag ik Jochem later. De halve eerste helft zat hij door het commentaar heen te praten, tot ik hem met een cola- en chipsstop dreigde als hij nog iets zou zeggen. Nu zijn de commercials bezig.

‘Ben naar de maan geweest,’ mokt Jochem.

‘Goh, wat leuk. Was het gezellig?’

‘Nee, ik was op school natuurlijk. Ik mocht de klas rond met Daan. Die was jarig. Hij is mijn beste vriend.’

‘Dat was Joppe toch?’

‘Nee, want die is pas over een heel lange tijd jarig.’

Ik wisselde niet elke week, zoals Jochem: vier jaar lang was Floris mijn beste schoolvriendje. Elke dag liepen we samen naar en van school, tot aan de kruising bij het park, waar Floris woonde in een statig oud huis, dat tegelijk dienst deed als kantoor van zijn vader, de notaris. Ik moest vanaf daar nog een paar honderd meter doorlopen, voorbij het station.

‘Van mijn moeder mag ik niet meer met jou spelen,’ zei Floris op een middag.

Ik reageerde niet.

‘Mijn moeder zegt dat jullie niet netjes zijn. Jullie zijn burgerlijk.’

In mijn zak kneep ik zo hard in een vulpen dat die brak. De donkerblauwe inkt doordrenkte mijn broek en onderbroek.

Twee jaar later koos ik voor een middelbare school waar niemand van mijn lagere school naartoe ging. In de tweede klas werd ik verliefd op Tessa en zij op mij. Al weken draaiden we om elkaar heen; dan kreeg ik via haar beste vriendinnetje een briefje toegespeeld, dan zorgde ik dat we zo’n beetje de hele dag naast elkaar zaten. Maar gezoend hadden we nog niet.

We fietsten samen een stukje op, tot de hoek waar onze wegen normaal gesproken scheidden. Treuzelend stonden we daar, onze fietssturen verstrengeld. ‘Zullen we bij jou thuis huiswerk maken?’ vroeg ze.

‘Nee,’ antwoordde ik, ‘da’s toch veel te ver fietsen? Jij woont tenminste in de stad.’

‘Ja, maar mijn broers zijn zo irritant. Ik vind het niet erg te fietsen, hoor.’

En toen kwam-ie, mijn eerste Grote Leugen. ‘Ja, maar Tessa, weet je, bij mij thuis kan niet, want ja, ik heb dat aan niemand verteld, maar mijn moeder is ernstig ziek. Ze heeft ns, ms, bedoel ik. Ik moet ook vaak voor haar zorgen. Mijn vader is al een paar jaar dood.’

Tessa keek naar me alsof ik een puppy was die ze net uit een sloot had gevist. We zoenden ter plekke. Mijn eerste Grote Zoen.

Deze en andere leugens legden me geen windeieren. Wel was het vaak noodzakelijk thuis de post van school te onderscheppen, en ik moest mijn ouders uitleggen dat die rare stadse school van mij de ouderavond had afgeschaft. Bezoek aan de stad met mijn ouders was al even gevaarlijk, zo bleek toen ik een keer met mijn moeder in de V&D liep.

‘Hugo, die jongen roept jou.’

Ik deed net of ik het niet hoorde.

‘Er riep net iemand naar je, Hugo. Een vriend van je, denk ik.’ We stonden op de roltrap, de kust weer veilig, dacht ik.

‘Nee, ma, ik denk dat je je vergist.’

Bij de kassa, waar mijn moeder met een bedrukt gezicht een Lacoste-trui voor me moest afrekenen, was er geen ontkomen meer aan: ineens stond mijn klasgenoot Robert tegenover ons.

‘Hugo, ik dacht wel dat jij het was.’

Beleefd stelde hij zich voor.

‘Ik ben de moeder van Hugo,’ zei mijn moeder.

Geschrokken liet Robert mijn moeders hand los.

De volgende dag op school nam ik Robert apart en legde hem uit dat mijn moeder zeldzame goede perioden had en dan zelfs kon lopen zonder rolstoel. Voor de zekerheid vertelde ik hem dat ik hem in elkaar zou trimmen als hij er met iemand anders over zou praten.

Sindsdien hield ik mijn leugens en verdraaiingen bij in een boekje. Later noteerde ik ook elke faux pas, van mijzelf of van anderen.

Dat doe ik nog steeds. Die avond, als Jochem is opgekrast, haal ik het Zwarte Boekje uit mijn kluis en schrijf ik: *Willem betrap me tijdens de lunch op verkeerde knopen aan nieuw pak.*

‘Goeiemiddag lieve mensen, hebben jullie me gemist?’ De airco zoemt en toetsenborden ratelen. Trommel zit te bellen en draait zijn rug naar me toe. Gaby zwaait, ze durft niet als eerste iets te zeggen.

‘Goedemorgen Hugo, heb je een succesvolle afspraak gehad?’ vraagt Ronald. Het belangrijkste deel van mijn werk bestaat uit het onderhouden van de relatie met klanten, bestaande en potentiële. Per telefoon, maar natuurlijk liever in levenden lijve, want voor persoonlijk contact en een vertrouwd gezicht zitten die mensen nou juist bij zo’n chique bank. Dus lunch ik vaak met mijn klanten, of bezoek ik hen thuis of bij hun bedrijf. Nu vind je die potentiële private-bankingklanten niet in achterbuurten, maar op kunstbeurzen, golftoernooien en andere social events. Vaak is Ratelaer Van Twist sponsor van zo’n event of organiseert de bank zelf iets; dat heet dan relatiemarketing. Vorige week nog heb ik een of andere hoogleraar laten opdraven op een minisymposium. Onder de titel ‘De Economische Crisis en U’ deed de goede man allerlei suggesties, die er telkens op neerkwamen vooral zaken te doen met Ratelaer Van Twist. En vanochtend had ik een salesgesprek in Alphen aan de Rijn, met een aardappelhandelaar en zijn vrouw.

‘Nou, baas, dat kun je wel zeggen, ik heb weer geld verdiend vanochtend. En daarom is er taart voor iedereen. Ik zet het hier op tafel. Rianne, een *low-fat* dingetje, kan best met je dieet toch?’ Rianne is de assistent van Van Zuylen. Als een hondje kopieert ze haar baasjes afkeer van mij. ‘Meisjes, ook voor jullie,’ roep ik naar Mercedes en José, twee vermogensbeheerders in een hoek van ons kantoortuintje.

‘Voor jou, Ronald, heb ik er eentje met extra slagroom. Die is dus niet voor jou, Trommel, want je weet dat elk pondje door ’t mondje gaat.’ Trommel gebaart woest dat ik mijn kop moet houden.

‘Zit Trommel weer privé te bellen, baas?’

‘Dankjewel voor het gebak, Hugo. En laat Trommel, voor zover ik weet belt hij niet privé,’ sust Ronald.

‘Hou ’m in de gaten, hou ’m kort, baas. En voor het knapste meisje van de afdeling heb ik een extra cadeautje.’ Gaby geef ik geregeld een cd, nu een oudje van Alicia Keys.

‘Dankjewel, Hugo, ging het goed?’

Uit de krant wist ik dat de aardappelhandelaar zijn bedrijf had verkocht voor twintig miljoen. Na wat speurwerk ontdekte ik dat zijn vrouw moderne kunst verzamelde, en listig had ik mezelf uitgenodigd voor een galerieopening waar zij ook zou zijn. De kunstenaar, een vage Belg, was volgens mij een ongetalenteerde prutser, maar ik hoorde dat de aardappelvrouw zijn werk bijzonder, excentriek en veelbelovend vond. Dus kocht ik een doek, net als zij. Het mijne verdwijnt in de kunstcollectie van de bank en zal het daglicht voorlopig niet meer zien. Toch was de vierduizend euro een uitstekende investering, want onze vermeende gedeelde interesse leidde tot een lunch en uiteindelijk tot een ontmoeting met haar man, vanochtend.

Het begin was wat stroef: ‘Wat moet ik bij zo’n kouwekakbank?’

‘Doe toch niet gelijk zo negatief, Arend.’

Ik had zijn vrouw verteld dat de bank regelmatig exclusieve kaarten heeft voor kunstbeurzen en dat onder de clientèle veel Bekende Nederlanders waren.

‘Ze eten er zelf ook goed van, anders.’ De aardappelhandelaar wees naar mijn Audi A5, net zichtbaar achter een enorme installatie van staal en hout in de vijver, een andere aankoop van zijn vrouw. Ons rendement was op jaarbasis echter wel bijna zeven procent, rekende ik hem voor, twee procent meer dan hij nu waarschijnlijk behaalde.

Koud vijf minuten weg, belde hij me in de auto dat hij vijf miljoen wilde onderbrengen bij Ratelaer Van Twist, wat de bank per jaar zo’n beetje zestigduizend euro zal opbrengen.

‘Die aardappelboer? Jij laat ook maar iedereen toe bij de bank, hè.’ Van Zuylen kijkt even op van zijn beeldscherm. Hij was twee weken thuis geweest, al dat computergolf spelen had hem RSI opgeleverd. ‘En Straatmans, haal eens een kop thee voor me. Wolkje melk, je weet het.’

Ik ben niet anders gewend: jaloezie en desinteresse zijn standaard secundaire arbeidsvoorwaarden, ook in mijn vorige banen. Wie wordt niet omringd door ongemotiveerde collega’s? Of een incompetent baas? Zo gaat dat nu eenmaal: je krijgt een promotie als je je werk goed doet, dus uiteindelijk eindigt iedereen op een plek waar hij of zij net niet voldoet.

Eigenlijk is het niets voor mij, werk. Vroeger, tot honderdvijftig jaar geleden, werkte niemand. Ja, de armen, die moesten wel. Want werken deed je alleen als je moest. Arbeid adelt, maar de adel arbeidde niet. Van Zuylen nog steeds niet. Maar tegenwoordig is werken belangrijk: het *maakt* je. Je bent niet wie je bent, je bent wat je doet. Ik weet niet wie de marketing heeft gedaan voor het concept ‘werk’, maar die heeft het goed gedaan. Je hebt de tien geboden en het elfde is: ‘Gij zult werken’. Sommige mensen, zoals managementconsultants en investmentbankers, Willem bijvoorbeeld, werken meer dan honderd uur per week, voortgejaagd door hun enorme salaris en het vooruitzicht van een bonus als extra worst. Hun status is groot, terwijl het goed beschouwd slaven zijn, met het salaris als een schadevergoeding voor een gemist half leven.

Werken, ik heb het niet bedacht. Maar ik moet wel, want op je kaartje staan de twee dingen die tellen: het bedrijf waar je werkt en je functie. Je kaartje laat zien wie je bent, eindeloos veel relevanter dan je paspoort.

Die middag verpoos ik me achter mijn computer met het rondneuzen in de vertrouwelijke files van mijn collega’s van wie ik de inloggegevens heb bemachtigd en ik drijf wat handel, een andere manier om mijn werk enigszins spannend te maken. Want

niet al het binnengehaalde geld geef ik aan de farmers; ik beheer een fantoomaccountje van inmiddels zo'n twintig miljoen. Soms speel ik wat in futures, dan weer doe ik het rustig aan en goochel een beetje met fondsen of obligaties. Dit mag niet, maar er mag zoveel niet en zolang de klant het niet merkt, is er niets aan de hand. Sterker nog: mijn keuzes zijn minder laf dan die van de farmertjes en daar profiteren mijn klanten alleen maar van. Voor meneer en mevrouw Schortinghuis verdien ik tussen neus en lippen eventjes vijftienduizend euro door net op tijd een pak dollars te verkopen. Ik denk niet dat ze zullen klagen. Op mijn opties Shell pak ik morgen waarschijnlijk veertig mille.

Mensen denken dat die handel gokken is. Dat is grote onzin. Ja, misschien voor idioten of voor mensen die nooit een krant lezen. Maar het is niet gokken, het zijn hooguit *educated guesses*. Wanneer de zomer warm is, wordt er meer bier gedronken en doet Heineken goede zaken. En in tijden van onrust stijgt de olieprijs en vluchten mensen in goud – sinds mensheugenis. Het gaat er om de juiste conclusies te trekken uit beschikbare informatie. Echt veel geld verdien je als die informatie nog niet voor iedereen beschikbaar is, natuurlijk. Eerder en slimmer zijn dan de markt, dan al je tegenstanders: da's de kick.

Om drie uur heb ik voor een klant vijftienduizend euro aan een transactie met Deutsche Bank verdiend, en vind ik het weer welletjes.

'Dag beste mensen, tot morgen.'

'Wat ga je doen,' vraagt Gaby. Geschrokken slaat ze meteen haar hand voor haar mond: ik heb met haar afgesproken dat zij mij dat nooit mag vragen.

'Ja, wat ga jij doen?' vraagt Trommel.

'Ik ga geld verdienen, Trommeltje, zou jij ook eens moeten doen. Toffe das.' Vandaag draagt-ie Kwik, Kwek en Kwak.

'Rustig nou jongens, geen gelazer aan boord,' sust Ronald. 'Heb je een veelbelovende afspraak, Hugo?'

‘Ik doe m’n best voor je, baas. Ik moet weer eens golfen met wat prospects. Ik vind het zelf ook vreselijk.’

‘Homo,’ gromt Van Zuylen.

Buiten zet ik er stevig de pas in. Eén ding is nog leuker dan spelen met andermans geld en dat is gokken met mijn eigen geld. En ook hier, wat is nou gokken? Is dat willen verdienen aan een gebeurtenis waarvan je de uitkomst niet weet, noch kunt beïnvloeden? Dan is het maar de vraag of poker een gokspel is. De kwaliteit van je medespelers is bepalend: maakt een sukkel aan tafel verkeerde keuzes, dan beïnvloedt dat ook jouw kansen. Golden Ten, dat was een interessant spel. Een variant op roulette, alleen zakt het balletje langzamer en voorspelbaar in de schijf, die niet tegengesteld meedraaide, maar vastzat. Een gokspel volgens casino’s, een behendigheids spel volgens de overheid en daarom al snel verboden.

Roulette zou zuiver toeval zijn – wanneer de croupiers tenminste niet mikken. Dat kan zo zijn, maar dat een uitkomst toevallig is, betekent niet dat die ongewis is. Voor de meeste mensen wel, voor zielen die niet begrijpen dat roulette een kwestie is van *voelen*. Wordt het zeventien of vijfentwintig? Dat is allang bekend, echt. De uitkomst zweeft door de kosmos, hangt in de lucht. Het vraagt een trance, een subtiele combinatie van concentratie en ontspanning, om je antenne zo te kunnen richten dat je die informatie oppikt. Eigenlijk is het de kunst even één te worden met het universum, één te worden met het balletje. Kruip erin, alsof je zelf over het hout rolt, stuitert, langzaam naar beneden, voel hoe de zwaartekracht aan je trekt, de zilveren bak in, zeven gaat voorbij, maar je wil naar vierentwintig, je klapt nog eens omhoog tegen de rand, je zet je af, maakt een koprol, onder je voeten door draait de bak, vierentwintig komt er bijna aan, je mindert vaart en ja, je kunt je laten vallen. ‘*Vierentwintig, noir, pair et passe,*’ zegt de croupier, maar dat wist je zelf al. Roulette, da’s knikkeren met God.

Ik schiet net tussen twee trams, lijn 4 en lijn 25, twee van de *zero-buren*, zie: de eerste tekens komen al binnen. Ik ga winnen, ik voel me goed, springlevend, niet comateus zoals mijn vader, niet van dat benauwde zoals die collega's van me, te benepen om me mijn succes te gunnen. Ik versnel, passeer het monument op de Dam links, nooit rechts, dat brengt ongeluk, een klok boven een winkel toont 15.35. Vijftien en vijfendertig, nummers uit het *zero-spel*, maken het vijfentwintig voor vier: hoeveel duidelijker wil ik het hebben? En het Rozengenootschap dan? Heel even minder ik vaart. Ach, alsof die mij gaan schaduwten, wat kunnen die nou? Ze vragen de politie misschien of ik een strafblad heb en informeren of ik lid was van een militante milieugroep, en daarmee is de kous af. En als ze me al gaan checken, doen ze dat heus nog niet vandaag: ik heb Willem gisteren pas gesproken.

Ik bijt een nagel. Te ver. Het bloedt. Aan het einde van de straat doemt het café al op. De geblindeerde Jeep van Bilic staat half op de stoep.

'Zo directeur, kom je je centen weer inleveren?' zegt Mario.

'Ik ga winnen, zet de champagne maar vast voor me klaar. Als je braaf blijft, krijg je ook een slokje.'

11

Twee uur en tweeduizend euro later ben ik klaar. Op een bankje in de zon zakt langzaam de adrenalineroes en doemt, tegelijk met mijn schuldgevoel, de grote stad op: de Oude Kerk achter me, de pizzakoerier die vlak langs me scheurt, de langslopende groepen mensen, veel opgewonden toeristen – we zijn tenslotte in de rosse buurt.

'Hé directieetje.'

Dat is het verschil tussen hem en Mario: Bilic maakt er directieetje van. Een man die in een kantoor werkt, binnen, voor een baas bovendien, is bijna een meisje. Volgens de definitie van Bilic

kun je eigenlijk geen man zijn als je nog nooit iemand hebt vermoord. In de oorlog met Kroatië had hij, Tomoslav Bilic, zijn Vaderland verdedigd, met alles wat daarbij hoorde, vertelt hij regelmatig, niet eens alleen als hij gedronken heeft. Ik vermoed dat hij daarna ook nog wel eens meer dan een mug heeft doodgeslagen.

‘Hi Bilic.’

Ik heb geen zin te praten, zeker niet met de man die net weer zo’n sloot geld heeft verdiend aan mij, terwijl hij, ja, wat deed die man de hele dag? Naar de Makro gaan om de voorraad drank en pinda’s van zijn kroeg annex casino bij te vullen? In ieder geval had hij zijn zoontje naar school gebracht, want die was voor hem zo heilig als zijn vaderland.

‘Het is een mooie dag.’ Bilic zit inmiddels naast me. Hij wrijft in zijn grote handen. ‘Dat vind *jai* toch ook, directeurtje?’

Bilic loopt bijna altijd in een camouflagedbroek en grote kisten, alsof hij elk moment paraat moet staan voor een Servische milite. Hij heeft al drie mensen gegroet in de minuut dat hij naast me zit: twee hoeren en een vage engerd die junk of dealer kan zijn. Uit een zak op zijn bovenbeen vist hij een pakje Marlboro en biedt mij een sigaret aan.

‘Jai vindt het toch ook een mooie dag?’

‘Ach...’

‘Nou?’

‘Ik heb net een weeksalaris bij je ingeleverd. Eergisteren ook. De laatste keer dat ik iets gewonnen heb is drie weken geleden.’

‘Daarom mag ik jou zo graag, directeurtje.’

Mijn rekening-courant bij hem is inmiddels elfduizend negatief.

Hij bukt en rommelt een beetje aan zijn grote legerkist. Zit er nou echt een mes in? Zo infantiel is hij toch niet?

‘*Kaik*, directeurtje,’ stoot hij me aan, ‘zie je wie daar naar binnen gaat?’ Met zijn kin wijst hij de steeg in, twintig meter verderop. Bij een raam onderhandelt een man met een hoer, intussen onrustig om zich heen kijkend.